

HAARLEMMERLIEDE
EN SPAARNWOUDE

INGEK. 01 SEP 2017

REG. NR. 1992

Jaarverslag logopedie 2016-2017

Gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude

Mariëlle Dijkstra, logopedist
Augustus 2017

Afd.	BOB	
Gezien:		
S	<i>[Handwritten signature]</i>	B <i>[Handwritten mark]</i>
Kopie:		

Inhoudsopgave

Doel, strategie en werkwijze	3
Logopedie op de basisschool	5
<i>Taal, spraak en dyslexie</i>	
Logopedie en gemeente	7
<i>Taken gemeente en rol logopedist</i>	
Andere activiteiten en thema's	9
Onderzoeksgegevens	11
Evaluatie	12

Doel

Alle leerlingen op de scholen binnen de gemeente profiteren maximaal van het onderwijs; zij beginnen zo veel mogelijk met een voldoende taalniveau en goede fonemische vaardigheden in groep 3.

Strategie

De taken van de logopedist zijn gericht op vroege signalering van spraak- en/of taalproblematiek en (risicofactoren voor) dyslexie in de voorschoolse fase en op de basisscholen. Zij werkt samen met intern begeleiders, leerkrachten en externe specialisten voor goede diagnosestelling en effectieve behandeling van communicatieproblemen of problemen met het leren lezen en schrijven. Haar paramedische kennis over communicatieproblemen en de ontwikkeling van (jonge) kinderen zet zij in voor gemeentelijk beleid op het gebied van taal, dyslexie, VVE en onderwijs.

Werkwijze

- **Screening en onderzoek op de basisscholen**

Door gestandaardiseerde logopedische screening aan het begin van groep 2 en specifiek logopedisch onderzoek in groep 1 tot en met groep 8 worden spraak- en/of taalproblemen en andere logopedische problemen zoals heesheid, afwijkende mondgewoonten of stotteren snel in kaart gebracht. Leerkrachten krijgen bruikbare adviezen om leerlingen te helpen en zo nodig worden leerlingen doorverwezen naar specialisten in de eerste lijn. Met intern begeleiders stelt de logopedist passende vervolgtrajecten op voor individuele leerlingen. Intern begeleiders en leerkrachten kunnen problemen en casussen voorleggen aan de logopedist, bijvoorbeeld over leerlingen met communicatieproblemen of complexe zorgbehoeften.

- **Toetsen beginnende geletterdheid**

Afname van de toetsen voor beginnende geletterdheid zorgt ervoor dat problemen met de fonemische vaardigheden en de letterkennis al in groep 2 worden opgespoord. Deze vaardigheden zijn belangrijk voor het leren lezen en schrijven in groep 3. De resultaten van deze toetsen passen qua scoring in het leerlingvolgsysteem. Lage scores zijn aanleiding voor extra ondersteuning in de klas en zo nodig bij de logopedist. Op deze manier starten leerlingen goed voorbereid in groep 3 en worden problemen met het lezen en spellen zo veel mogelijk voorkomen.

- **Consultatiefunctie VVE**

Kinderdagverblijven en peuterspeelzalen kunnen de hulp van de logopedist inroepen wanneer er twijfels zijn over de spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen. Na observatie en eventueel specifiek logopedisch onderzoek wordt advies gegeven aan begeleiders en ouders.

- **Onderzoek, advisering en begeleiding bij dyslexie**

De logopedist volgt de richtlijnen uit de protocollen voor dyslexie en leesproblemen in het basisonderwijs. In overleg met de intern begeleiders doet zij onderzoek bij leerlingen met lees- en spellingsproblemen. Zij is betrokken bij de interventieperiodes die voorafgaan aan de aanvraag voor vergoeding voor dyslexie-onderzoek.

- ***Advisering gemeente***

Door haar werk op de scholen is de logopedist een schakel tussen het onderwijs en de gemeente, vooral op het gebied van taal en dyslexie. Zij kan de gemeente adviseren over taalbeleid, dyslexietrajecten, VVE en communicatie. Doordat zij alle scholen bezoekt is zij voor leerkrachten en intern begeleiders een aanspreekpunt en overlegpartner.

De logopedist geeft advies over en uitvoering aan de resultaatafspraken, die gemaakt zijn met alle basisscholen binnen de gemeente. Door haar activiteiten op peuterspeelzalen en op de basisscholen voldoet de gemeente aan de wet OKE (wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie) en is er sprake van een doorlopende lijn van peuterspeelzaal naar vroegschool.

Logopedie op de basisschool

Taal

In Nederland heeft 7-10% van de kinderen een taalontwikkelingsstoornis (TOS). Daarmee is het een van de meest voorkomende aandoeningen bij kinderen. Logopedisch onderzoek en een goede behandeling zijn voor deze kinderen noodzakelijk om communicatieproblemen en secundaire problemen zoals leer- of gedragsproblemen te voorkomen dan wel te verminderen. Het reguliere aanbod binnen de VVE is voor kinderen met TOS niet voldoende. Zij hebben ook behandeling binnen de eerste lijn nodig. Op de basisschool hebben leerlingen met taalproblemen extra ondersteuning nodig. Taalproblemen hebben vaak gevolgen voor de spelontwikkeling en de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Als kinderen hun spel niet kunnen reguleren en opdrachten en instructies in de klas niet begrijpen, heeft dat gevolgen voor het gedrag. Deze leerlingen kunnen zich terugtrekken of storend gedrag laten zien. In het kader van ketenzorg voor leerlingen van twee tot twaalf jaar is het van belang dat in de voorschoolse fase en op de basisscholen hulp van de logopedist ingeroepen kan worden.

Spraak

Kinderen kunnen verschillende spraakproblemen hebben; er kan sprake zijn van een articulatieprobleem, een vertraagde spraakontwikkeling, verbale dyspraxie of problemen met de fonologie. Spraakproblemen moeten worden gesignaleerd en gediagnosticeerd. Leerlingen met spraakproblemen worden na onderzoek verwezen naar de eerste lijn. Spraakproblemen hebben gevolgen voor de verstaanbaarheid, maar kunnen ook invloed hebben op het leren lezen en schrijven. De klank-tekenkoppeling kan een probleem zijn voor kinderen die klanken niet goed kunnen onderscheiden of uitspreken. Daarom is signalering van spraakproblemen door de logopedist op de basisschool noodzakelijk.

Dyslexie

Voor ernstige, enkelvoudige dyslexie (EED) geldt een percentage van 4%. Maar meer leerlingen hebben moeite met lezen en spellen (8,6-10%). Problemen met lezen en schrijven werken door in alle schoolvakken, op de basisschool en op de middelbare school. Voor leerlingen die dyslectisch zijn, is specialistische hulp noodzakelijk. Zij krijgen behandeling voor hun lees en/of spellingsproblemen en leren hulpmiddelen te gebruiken om hun lees- en spellingsproblemen te compenseren. Maar ook leerlingen met lees- en/of spellingproblemen die niet in aanmerking komen voor een door de gemeente vergoed behandeltraject, hebben op school extra onderzoek en ondersteuning nodig. De logopedist heeft hierbij een adviserende rol.

De toetsen voor beginnende geletterdheid en aanvullende logopedische testen kunnen risicofactoren voor lees- en spellingsproblemen en dyslexie vroegtijdig in kaart brengen. Hierdoor kunnen leerlingen al vanaf groep 2 effectieve hulp krijgen op school. Ook worden zij extra gemonitord, zodat zij zo snel mogelijk worden aangemeld voor onderzoek en behandeling wanneer er sprake lijkt van EED.

Meer dan de helft van de kinderen met een taalstoornis heeft ook problemen met lezen (comorbiditeit > 50%). Kinderen met een verhoogd risico op dyslexie hebben op jonge leeftijd vaak een achterstand op specifieke

taalgebieden, zoals fonologische vaardigheden en grammatica. Vanwege deze samenhang is inzet van de logopedist bij deze problematiek onmisbaar.

Belang van logopedie op de basisschool

Er is in Nederland een tendens om, als het gaat om taal- en/of spraakproblemen, de focus voornamelijk te leggen op signalering voor de leeftijd van vier jaar. Uit onderzoeken is nog niet gebleken wat de beste leeftijd is om achterstanden of problemen in de communicatie op te sporen (conceptrichtlijn TOS). Betrokkenheid van logopedie bij consultatiebureaus en kinderdagverblijven is belangrijk, maar in de praktijk blijkt dat logopedische problemen vaak pas op de basisschool worden ontdekt.

De logopedist signaleert niet alleen taal- en spraakproblemen, maar ook problemen met de stemgeving, mondgewoonten, het horen, het slikken en problemen op andere gebieden zoals de executieve functies of de fijne motoriek. De expertise van de logopedist is belangrijk, zij heeft een andere (klinische) blik op kinderen dan leerkrachten of intern begeleiders. Hierdoor worden communicatieproblemen en anderen logopedische problemen, ook op de basisschool, gesignaleerd. Samenwerking tussen leerkrachten, intern begeleiders, logopedist en hulpverleners uit de eerste lijn zorgt voor effectieve diagnostiek en zorg op maat voor individuele leerlingen.

Conclusie

Logopedie op de basisschool is onmisbaar, omdat taal- en spraakproblemen vaak pas op de basisschool worden ontdekt en omdat het voor het leren lezen en schrijven van belang is dat risicofactoren voor dyslexie in groep 2 worden onderzocht. Het aanbod van logopedisch onderzoek, praktische adviezen en hulp op alle basisscholen geeft leerlingen in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude gelijke kansen en een goede start in groep 3.

Logopedisten uit de eerste lijn geven aan dat leerlingen van basisscholen uit de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude eerder (groep 1 en 2) worden aangemeld dan in de omliggende gemeenten wanneer sprake is van taal- en spraakproblemen en problemen met de fonologische en fonemische vaardigheden en dat de diagnoses/hulpvragen specifiek zijn. Hierdoor kunnen leerlingen op tijd en adequaat worden behandeld, zodat zij zo veel mogelijk zonder achterstand beginnen in groep 3. Cijfers uit de jaarverslagen van de gemeentelijk schoollogopedist tonen aan dat veel logopedische problemen juist op de basisschool worden gesignaleerd.

Evaluatie schooljaar 2016-2017

Werkzaamheden en resultaten

Op alle scholen heb ik de logopedische screening en de toetsen voor beginnende geletterdheid afgenomen. Voor leerlingen met problemen op het gebied van de communicatie en/of de fonemische vaardigheden zijn passende individuele vervolgotrajecten afgesproken. Ouders en scholen zijn tevreden over de snelle doorverwijzing, adviezen en extra ondersteuning op school en de aanpak in de eerste lijn. Zij zien de effecten van vroegtijdige behandeling. Leerlingen die extra ondersteuning kregen voor letterkennis en fonemische vaardigheden, in de klas en bij de logopedist, behaalden bij controle later in het schooljaar betere scores. Door de inzet van logopedie voldoet de gemeente aan een effectief taalbeleid voor jonge kinderen (wet OKE) en aan de resultaatafspraken. Door onderzoek en adviezen van de logopedist worden alleen leerlingen die daadwerkelijk voldoen aan de criteria voor een door de gemeente vergoed dyslexietraject aangemeld. In de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude worden taal- en spraakproblemen en risicofactoren voor dyslexie vroeg (in groep 1 en 2 van de basisschool) gesignaleerd. Hierdoor starten alle leerlingen goed voorbereid in groep 3. Uit onderzoek blijkt dat vroege behandeling van taalproblematiek uiteindelijk kostenbesparend is.

Laaggeletterdheid

In verschillende overlegstructuren is het thema laaggeletterdheid aan bod gekomen. Voor logopedisten, maar ook voor gemeenten is dit een belangrijk thema. Laaggeletterdheid bij volwassenen heeft niet alleen gevolgen voor henzelf, maar ook voor de taalontwikkeling, de woordenschat en de leesmotivatie/leesontwikkeling van hun kinderen. Laaggeletterdheid bij volwassenen moet worden gesignaleerd, waarna hulp op maat aangeboden kan worden. Een effectief VVE-aanbod en ondersteuningsprogramma's zijn voor kinderen uit laaggeletterde gezinnen van groot belang. Samenwerking tussen scholen, gemeenten en hulpverleners in de eerste lijn is hierbij noodzakelijk. De doelstellingen van het kabinetsprogramma *Tel mee met Taal* (2016-2018) kunnen hierbij richtinggevend zijn.

Gemeentelijke herindeling en harmonisatie

Dit schooljaar stond in het teken van de gemeentelijke herindeling. Inmiddels is het plaatsingstraject gestart. Alle medewerkers van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude zullen binnen de verschillende clusters van de gemeente Haarlemmermeer een functie krijgen, zo veel mogelijk afgestemd op hun ervaringen en vaardigheden. Gezien het feit dat juist op de basisscholen taal- en spraakproblemen en risicofactoren voor dyslexie worden gesignaleerd en de wettelijke verplichtingen van de gemeente ten aanzien van taalbeleid en jeugd, is het raadzaam om de functie van logopedie, desnoods op smallere basis, in de nieuwe situatie voort te zetten. In het kader van de harmonisatie is het van belang om juist die taken te behouden en voort te zetten, die hun effectiviteit bewezen hebben in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Ketenzorg in het taalbeleid voor kinderen van twee tot twaalf jaar is een van die factoren. Daarbij kan het belang van logopedie op de basisschool niet worden onderschat. De focus zou op screening en onderzoek van risicoleerlingen in groep 2 moeten liggen. Door op alle basisscholen een effectief logopedisch screenings- en onderzoeksbeleid in te zetten, creëert de gemeente gelijke kansen voor alle kinderen en zet zij in op goed taalbeleid en vroege opsporing van risicofactoren voor dyslexie en dus op kostenbesparing op termijn.

Onderzoeksgegevens 2016-2017

Toetsen beginnende geletterdheid

Groep 1

Halverwege: 12 leerlingen

St. Jozefschool: 34 leerlingen

Margrietschool: 13 leerlingen

St. Franciscusschool: 15 leerlingen

St. Adalbertusschool: 32 leerlingen

Groep 2 (meerdere toetsonderdelen)

Halverwege: 15 leerlingen

St. Jozefschool: 22 leerlingen

Margrietschool: 18 leerlingen

St. Franciscusschool: 7 leerlingen

St. Adalbertusschool: 20 leerlingen

NB. De aantallen kunnen afwijken van de leerlingaantallen in de verschillende groepen, omdat sommige leerlingen zijn verhuisd en omdat enkele leerlingen zowel aan de test voor groep 1 als aan de toetsen voor groep 2 hebben meegedaan.

Logopedische screening

Halverwege: 15 leerlingen

St. Jozefschool: 21 leerlingen

Margrietschool: 15 leerlingen

St. Franciscusschool: 7 leerlingen

St. Adalbertusschool: 13 leerlingen

Logopedisch onderzoek / behandeling

Trainen fonemisch/ auditieve vaardigheden en letterkennis: 37 leerlingen

Ondersteuning lezen en schrijven: 9 leerlingen

Spraak/mondmotoriek: 14 leerlingen

Taal: 16 leerlingen

Stem: 3 leerlingen

Vloeiendheid spraak (stotteren): 3 leerlingen

Overleg GGD-GHOR

Namens de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude neem ik deel aan de bijeenkomsten voor logopedisten van de GGD-GHOR Nederland (preventieve logopedie). De bijeenkomsten vinden drie maal per jaar plaats in Utrecht. Recente ontwikkelingen en relevante berichten worden regelmatig digitaal doorgegeven. Tijdens de bijeenkomsten worden ervaringen en actuele ontwikkelingen binnen de preventieve sector besproken. Elke vergadering staan thema's centraal die van tevoren zijn voorbereid. In het kader van laaggeletterdheid is onder andere het programma 'Klinkende Taal' gedemonstreerd. Met dit programma kunnen (overheids)teksten worden gecontroleerd op leesbaarheid en worden aangepast aan het taalniveau van de doelgroep (A1 tm C2).

Relevante bij- en nascholing

- *Nascholing kwaliteitskringbegeleiders*

Deze jaarlijkse cursusdag heeft ieder jaar een andere invulling. Dit jaar stonden twee thema's centraal: methodieken en werkvormen voor opbrengstgericht werken en coaching. Met name het thema coaching is tijdens de cursusdag uitgediept. Zowel het coachen van groepen als individuele coaching is aan de orde gekomen. Ik heb veel nuttige informatie gekregen en vooral ook handvatten voor het voeren van coachingsgesprekken. Het leer- en ontwikkelingsgericht coachen zou ik in de toekomst graag verder ontwikkelen en ik heb mij inmiddels aangemeld voor een basiscursus professioneel coachen. Dit sluit goed aan op mijn vaardigheden en mijn ervaringen als logopedist in diverse werksituaties.

Andere activiteiten schooljaar 2016-2017

Kwaliteitskring logopedie

Ik ben kwaliteitskringbegeleider van een geaccrediteerde kwaliteitskring voor logopedisten in de regio Zaanstreek. Voor deze kwaliteitskring stel ik de agenda's voor de vergaderingen vast, bepaal ik welke methodieken en werkvormen worden ingezet en schrijf ik de jaarplannen en de jaarverslagen volgens de eisen van het Kwaliteitsregister voor Paramedici.

Thema's kwaliteitskring 2016-2017

- *Laaggeletterdheid*

In Nederland is 1 op de 9 volwassenen tussen de 16 en 65 jaar laaggeletterd, dat zijn 1,3 miljoen mensen. Laaggeletterdheid heeft gevolgen voor het functioneren in werk, studie en maatschappelijk leven, maar ook voor welzijn en gezondheid. Opgroeien in een laaggeletterd gezin heeft gevolgen voor kinderen, op het gebied van de taalvaardigheid, de woordenschat en de leesvaardigheid. Daarom is het van belang dat gemeenten laaggeletterdheid signaleren en hulp op maat bieden. Hierbij gaat het niet alleen om cursussen en programma's voor volwassenen, maar ook om een goed VVE-beleid en ondersteuningsprogramma's voor jonge kinderen. Juist vanwege deze problematiek is het belangrijk dat leerlingen van basisscholen onderzocht worden, zodat problemen met taal en/of woordenschat en (risicofactoren voor) dyslexie goed in kaart worden gebracht en kinderen op tijd extra ondersteuning kunnen krijgen.

- *Jonge kinderen en social media*

Bij dit thema is een link gelegd tussen het gebruik van social media door jonge kinderen en de gevolgen die dit heeft voor onder andere de taalontwikkeling. Dit onderwerp is niet alleen van belang voor logopedisten, maar zeker ook voor ouders en scholen. Op het internet zijn tal van sites te vinden met adviezen voor ouders over het gebruik van social media en leeftijdsadequate apps. Logopedisten kunnen specifieke informatie geven over de taalontwikkeling en het gebruik van goede apps en digitale voorleesboeken.

- *Hoogbegaafdheid bij kinderen*

Hoogbegaafde leerlingen komen in het basisonderwijs vaak niet tot hun recht. Hun specifieke kenmerken en behoeften worden lang niet altijd herkend. Hierdoor kunnen deze leerlingen gedemotiveerd raken en soms zelfs gaan onderpresteren. Hoewel de overheid zegt in te zetten op de kenniseconomie, worden de talenten van deze leerlingen vaak niet gestimuleerd. Door logopedisten van de kwaliteitskring is een schema gemaakt om te bepalen of er sprake zou kunnen zijn van hoogbegaafdheid. De behandeling van hoogbegaafde kinderen met taal- en/of spraakproblemen moet worden aangepast qua inhoud en materiaalgebruik. Scholen en gemeenten kunnen hoogbegaafde leerlingen een uitdagender programma en specifieke activiteiten aanbieden, zodat hun talenten kunnen groeien en niet verloren gaan.

Overlegstructuren

De logopedist neemt deel aan onder andere het VVE-overleg, het directeurenoverleg, het huisartsenoverleg (op verzoek) en overleg over de gemeentelijke herindeling.

VVE-overleg

Tijdens het VVE-overleg komen verschillende onderwerpen aan bod, zoals de rol van logopedie bij kinderen met een taal- en/of spraakprobleem, de doorgaande lijn van de voorschoolse naar de vroegschoolse fase en het gebruik van een leerlingvolgsysteem bij peuters. Ketenzorg voor kinderen van nul tot twaalf jaar is belangrijke gemeentelijke taak. Goede overdracht van voorschoolse- naar vroegschoolse fase kan ervoor zorgen dat leerlingen niet tussen wal en schip vallen en dat leerlingen met een zorgvraag doorlopend effectieve ondersteuning krijgen.

Directeurenoverleg

Binnen het overleg met de directeuren van de verschillende basisscholen heeft de logopedist een belangrijke inbreng als het gaat om taalbeleid, zorg voor leerlingen met een taalachterstand (vluchtelingen), doorgaande lijnen voorschool-basisschool, dyslexiebeleid en hulp aan leerlingen met complexe zorgbehoeften. Binnen dit overleg wordt ook besproken hoe er binnen de gemeente problemen bij kinderen of binnen gezinnen worden gesignaleerd, zoals huiselijk geweld.

Huisartsenoverleg

In het huisartsenoverleg is onder andere gesproken over verwijfsbrieven voor leerlingen. Hierbij bleek het formulier van de logopedist efficiënt en overzichtelijk. Dit formulier wordt meegestuurd naar specialisten in de eerste lijn. Signalering van kind- en gezinsproblematiek, de meldcode en effectieve zorg voor de jeugd zijn ook in dit overleg een belangrijk thema's.

Overleg gemeentelijke herindeling

Het overleg over de gemeentelijke herindeling was informatief, alle medewerkers bleven voortdurend op de hoogte van de voortgang van het proces. De uiteindelijke keuze voor aansluiting bij de gemeente Haarlemmermeer betekent dat werknemers onder goede voorwaarden kunnen gaan werken voor een nieuwe gemeente. De specifieke kennis van werknemers kan worden ingezet binnen de verschillende clusters van Haarlemmermeer.

Door harmonisatie van beleid kunnen taken, doelen en werkwijzen binnen de verschillende clusters effectief worden afgestemd. Beleid en doelstellingen kunnen worden aangepast of overgenomen, zodat van elkaar kan worden geleerd en er een effectief, uniform beleid wordt gevoerd binnen de gemeente Haarlemmermeer.

Logopedie en gemeente

Taken gemeente en rol logopedist

Wet OKE

Doel van de wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE) is dat zo veel mogelijk kinderen zonder achterstanden beginnen aan groep 3. De logopedist heeft daarom een belangrijke rol in de VVE en de onderbouw van de basisschool. De logopedist kan snel onderzoeken of er sprake is van een taalstoornis of een ander logopedisch probleem en adviezen geven aan begeleiders en leerkrachten. In overleg met ouders en intern begeleiders stelt zij individuele behandeltrajecten vast.

Resultaatafspraken

De gemeente maakt met de schoolbesturen van basisscholen afspraken over de ambities van de vroegschoolse educatie. Deze afspraken sluiten aan bij de doelstelling van de wet OKE (leerlingen beginnen zo veel mogelijk zonder taal- of andere ontwikkelingsachterstanden in groep 3). In de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude is gekozen voor doelstellingen op het gebied van de fonemische vaardigheden en de letterkennis. De logopedist is verantwoordelijk voor afname van de toetsen en het opstellen van passende ondersteuningstrajecten. De scholen leveren (geanonimiseerd en na toestemming van ouders) leerlinggegevens en testcores aan.

Vergoeding onderzoek en behandeling EED

De gemeente is verantwoordelijk voor de vergoeding van onderzoek en behandeling voor leerlingen met ernstige enkelvoudige dyslexie (EED). Doordat de logopedist de taalscreening en de toetsen voor beginnende geletterdheid afneemt in de onderbouw, worden risicofactoren voor dyslexie snel in kaart gebracht en kunnen leerlingen al vroeg extra instructie en oefening krijgen op school. Hierdoor wordt overaanmelding voor dyslexieonderzoeken en behandelingen die door de gemeente vergoed moeten worden, zo veel mogelijk voorkomen. Dit werkt voor de gemeente kostenbesparend.

Passend onderwijs

De wet op passend onderwijs bepaalt dat leerlingen zo veel mogelijk binnen het regulier onderwijs worden geplaatst, ook leerlingen met een zorgbehoefte. De zorgvraag kan liggen op het gebied van de communicatie. Advisering en eventueel extra ondersteuning op school door de logopedist is belangrijk om zo veel mogelijk zorg op maat te kunnen bieden aan leerlingen met specifieke hulpvragen.

Schakel onderwijs-gemeente

Als medewerker van de gemeente vormt de logopedist de schakel tussen peuterspeelzalen, basisscholen en de gemeente. Doordat zij alle scholen bezoekt, kan zij snel onderzoek doen of overleg inplannen, waardoor leerlingen de hulp krijgen die zij nodig hebben. Zij zet haar kennis en vaardigheden in ten behoeve van gemeentebestuur over taal en dyslexie. Dit werkt kostenbesparend en zorgt voor kwalitatief goede zorg voor kinderen met taal- en/of spraakproblemen of dyslexie.

Bijlage jaarverslag logopedie 2016-2017

Resultaten logopedische behandeling fonemische vaardigheden 2016-2017

De logopedist heeft in oktober/november 2016 op alle scholen de toetsen voor beginnende geletterdheid afgenomen. Daarna hebben leerlingen die onvoldoende of net voldoende scores behaalden op een of meer toetsonderdelen behandeling gehad bij de logopedist. Tijdens de behandelingen wordt gewerkt aan de auditieve en fonemische vaardigheden en aan de letterkennis. Dit zijn vaardigheden die nodig zijn voor het leren lezen en schrijven in groep 3. Doordat de logopedist inzet op vroege signalering en ondersteuning in groep 2, beginnen zo veel mogelijk leerlingen goed voorbereid aan in groep 3.

In mei/juni 2017 zijn de toetsonderdelen opnieuw afgenomen. De scores zijn dezelfde als de Citoscores (scoreschalen I-V of A-E). In mei is de normering veel strenger dan in oktober, er moeten dan meer items goed zijn om een voldoende te scoren. Daardoor behalen leerlingen soms een lagere of gelijke score in mei.

In totaal zijn 34 leerlingen behandeld, maar vier kinderen hebben niet deelgenomen aan de controle in mei/juni vanwege doublure of verhuizing naar een andere school. Bij een leerling is in mei alleen de letterkennistoets opnieuw afgenomen.

Analysetoets

- 23 leerlingen zijn een of meer scoreschalen vooruitgegaan: 22 leerlingen behaalden in mei een (ruim) voldoende score (I t/m IV of A t/m C), 1 leerling behaalde een hogere score, maar nog onvoldoende.
- 3 leerlingen behaalden dezelfde score, maar dit was wel een (ruim) voldoende score
- 3 leerlingen behaalden een lagere score, 2 scoorden voldoende en 1 onvoldoende

Synthesetoets

- 17 leerlingen zijn een of meer scoreschalen vooruitgegaan, allen scoorden in mei (ruim) voldoende.
- 10 leerlingen behaalden dezelfde score; 6 scoorden voldoende, 4 onvoldoende.
- 2 leerlingen behaalden een lagere score in mei; 1 voldoende, 1 onvoldoende.

Letterkennistoets

Dit toetsonderdeel is in mei bij 12 leerlingen afgenomen.

- 12 leerlingen zijn een of meer schalen vooruitgegaan; 11 leerlingen scoorden in mei voldoende, 1 leerling onvoldoende

